

Telemark Arbeiderblad

Organ for Det norske arbeiderparti i Telemark fylke.

Nr. 43

Utsendelse alle dager og hver nr. 1.50 pr. kvartal, 4.50 pr. måned og 9.00 pr. år.

Tirsdag den 20 februar 1940

Aboementspris 10 års for 12.00 kr. i ånd 20 års for 22.00 og betalt paa 10 år 30.00

19. år

Norge opptrådte helt korrekt i Altmark-affæren.

Alle fakta om det britiske nøytralitetsbruddet er nå klarlagt.

Utenriksminister Halvdan Koht orienterer stortinget om det som er skjedd.

Utenriksminister Koht ga idag ettermiddag Stortinget greiling om «Altmark-affæren». Han fortalte at det var den 14. februar «Altmark» kom inn på norsk sjøterritorium. — på Frohavet utafor Tyndelagkysten. En norsk torpedobåt kom tilstede og krevde å få undersøke skipet. «Altmark» er tysk hjelpekrigsfartøy og førte statsflagg. Slike skip er frittet for vanlig visitasjon, og det eneste de norske myndigheter hadde rett til å undersøke, var om skipet virkelig var det det sa seg ut for å være. Skipapapirene viste at skipet var hjelpekrigsfartøy, og det ble opplyst at det var bepannert med antiluftskyts.

Noen dager ble skipet utafør Bergen kontrollert av en annen norsk marinebåt. Noen beskjed om at «Altmark» hadde fanger ombord, ble ikke gitt, og norske myndigheter hadde rett til å undersøke, slik at dette kunne bli brakt for dagen.

Samme dagen ble det oppdaget at tyskeren brukte radiosenderen sin. Dette er forbudt på norsk sjøterritorium, og fra norsk side ble det straks protestert. Tyskeren ba straks om unnskyldning og sa at han ikke visste om dette forbudet. Han lovt ikke å bruke senderen mer under oppholdet i norsk territorialfarvann. Skipet hadde ikke anlept noen norsk havn da det den 16. februar utafør Jæren var blitt oppdaget av britiske fly.

Utenriksministeren fortalte så i detalj om det som hendte videre — som er kjent fra før — og så fast at det ville vært fullstendig vanvidd av de norske myndigheter å ta opp kamp med det overlegne britiske flåtestyrket.

Den britiske sendemannen i Oslo påsto at vi skulle ha inter-

net «Altmark» fordi den brukte radiosenderen sin. Det ville ha vært utvilsomt framferd, ettersom tyskeren ikke kjente forbudet og straks ba om unnskyldning og senere rettet seg etter forbudet. Sendemannen sa da at de norske myndigheter burde ha oppdaget fangene ombord. Til dette sa Koht at jantven om norske myndigheter hadde vist om fangene, så kjennes ikke folkeretten noe forbud mot fangetransport gjennom nøytralt territorialfarvann.

Den britiske utenriksminister, lord Halifax — har overfor den norske sendemannen i London innrømmet at det er foregått en teknisk krenking av norsk territorium. Og vi yoner, sa Koht, at når den britiske regjering får tenkt seg om, vil den erkjenne at det her foreligger en alvorlig krenking av Norges nøytralitet og selvbestemmelse.

Det som har hendt her naturlig nok vakt harme og skuffelse i landet vårt. Med militær makt er vi ute av stand til å bevare vår rett i et slikt tilfelle som dette. Det vi kan gjøre er å protestere, appellere til den offentlige opinion og folkeoplysningen i alle land. Norge har også rett til å legge saka fram for Folkeforbundet.

Stortingetspresident Hambro står fast at storting og folk står bak regjeringa.

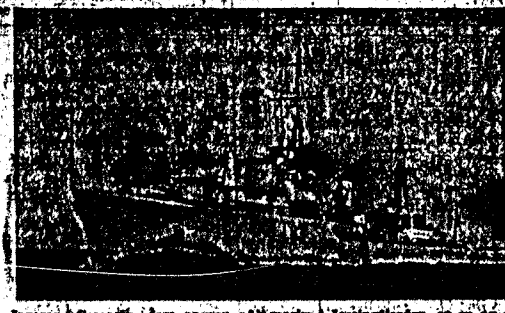
Etter at utenriksministeren hadde talt, fikk formannen i utenrikskomiteen, stortingspresident Hambro ordet. Han sto fast at det sto et enig storting og et enig folk, bak protesten regjeringa har levert mot denne nøytralitetskrenkinga. Han hadde von om at den sølle framstilling som var gitt om saka fra norske myndigheters side, ville vinne gehør hos den store britiske nasjon. En slik hending har ikke bringe i fa-

re et gammelt vennskap mellom to demokratiske stater som begge bygger på folkerettslige prinsipper.

Det var på vegne av Utenrikskomiteen herr. Hambro talte, og det var tydelig å se at det hadde hatt en heldig innflytning på ham. Den uttaltale som ga til N.T.B. og Reuters agenter var en helt personlig meningserklæring. Etter framlegg fra presidenten, Magnus Nilssen, vedtok stortinget å ta uttælling av Koht til etterretning.

Med dette er den britiske hold i denne saken offentliggjort ut, og en kan så se at de norske myndigheter har opptrådt helt korrekt på alle punkter. En får så håpe at de myndigheter som er gjort hos den britiske regjering vil virke og sikre en rettferdig løsning.

Kohts tale gikk som følger: Utenriksminister Koht talte i stortinget i går før i dag tilhøring i morgensvisning i Oslo. De streker under at det er Kohts redegjørelse går klart fram at Norge har handlet helt i overensstemmelse med folkeretten, og at Norge derfor ikke har noe å bebreide seg i denne saka. Derfor står også det norske folket helt enige bak regjeringa. Avslutning gir uttrykk for det håp at Storbritannia ved nærmere granskning av de faktiske kjenngjøringer vil innrømme dette, og gi Norge den opplysning det har krav på. Kohts tale er i Tyskland blitt godt mottatt. Den har virket tiltalende ved sin strenge objektivitet og verdige form og innhold, med det fra Berlin. Fra London forteller det ennå ikke meldinger om hvordan talemålet blir bedømt.

Jagvakt «Oscar», som angrep «Altmark» i Jøssingfjorden, er en av de mange tyske jagvakter som styrte jagene i den britiske marines base på den 14. februar 1940 og gjorde det som var deres oppgave.

England nekter å utlevere fangene fra „Altmark“.

Men „tar under overveelse“ de andre kravene fra Norge.

Forholdet mellom Tyskland og Norge er ikke blitt dårligere, hevdes i Berlin.

Hva det til gjengjeld og sist kan komme ut av «Altmark-affæren» er det ikke noen gitt å si ennå. Fra tysk hold hadde man ventet en hvernaksjon i en eller annen form, men den er det ikke blitt noe av. Det nazistiske hovedorganet skriver at det er det som har for vane å slå igjen, og alle de komparer nok også til å falle. Og på annet framstående hold i Berlin ser man at tysk regjering ikke skal få betale for overgitt, så snart til å bli fana.

En stor bitterhet mot Norge legger man ikke for dagen i Berlin. Det har vært meningsvekslinger mellom norske og tyske diplomater og det er forhandlinger som er foregått på den mest vennskapelige måte. På halvoffisielt hold i Berlin blir det sagt, at forholdet mellom Tyskland og Norge iallfall ikke er blitt dårligere. Som kjent har Norge i sin pro-

test til England også krevd at fangene som var ombord i «Altmark» skal utleveres. Det pågikk i går meningsveksling mellom utenriksminister Halifax og den norske sendemannen i London. Etter hva det blir opplyst har den britiske regjeringa avvist kravet om å utlevere fangene, men man har lovet å ta under overveelse de andre punktene i den norske note. Lord Halifax har gitt den norske sendemannen en utførlig uttalelse om det britiske standpunktet.

Voldgiftsdomstol av nøytrale?

Norges Handels- og Sjøfartstidende foreslår i går at det blir oppnevnt en voldgiftsdomstol av nøytrale ved en formann oppnevnt av president Roosevelt som skal avgjøre hvem som har krenket folkerettsreglene i Altmark-

affæren. Nektelsen av på en uperfekt voldgift det samme som erkjent skyld, skriver bladet.

Gravterden.

FLØKKEFJORD, 19 (A.P.): Begravelsen av sjefolk som omkom under Jøssingfjorden foregikk midt på kirkegården Dalane, om lag halvannan Jøssingfjord under enes deilig. Det nærmet rundt «Altmark» var som fra veien rundt det godt utsyn til sk kirkegården var det ca 2—3000 mennesker. De samlet en stor flåkerf den. Den tyske senden og andre medlemmer av var mest fram, liket taster for de tyske kon striktor. Videre var de resenanter for den nor med kommander Wiggen sand i apisen. En av de marinefolk fra «Olav-paraderen.

Kistene med de 6 de mest ble plassert på og etter disse fulgte en på 70—80 biler til Ved grava sang Song aning, og etter en kor somprest Svanes, tall prosten. Så talte den mannen og «Altmark hvoretter den tyske sag. Kommander Wi en krans med de norske brakte de andre om. Videre var det krans den tyske krigsmarin rekke andre tyske kra I sin tale rettet den mannen en takk for de hjertelighet som var gen fra de norske myr i de norske saka. Skyld hendinga var ene og lands. Det samme ble destrukert av «Altmark Norge hadde opptrådt rekt.

Russernes 18. divisjon tilintetg

Finnenes seir kom igår etter langvarig omringnings

Men framleis nok av russiske divisjoner på samme

Rollgere på Karelske neset.

I dag har det ikke lyktes for A.P. å komme i telefonisk forbindelse med Helsingfors, da de telefontentralen der ikke har svart i flere timer i dag morges. Hva grunnen er foreligger det ikke noe om, men enten må det skyldes flyangrep eller foranstaltninger fra sensurens side.

De meldinger som foreligger fra Finland går ut på at Finnene nå har fullført omringninga av den 18. russiske divisjon nord for Ladoga, som Reuters korrespondent tok på forbrudd for

kommer til å stiline noe særlig av i dette avsnittet. Russerne har ennå et par divisjoner stående her, og de kommer til å føre kampen videre. også en av disse divisjonene skal være i en vanskelig situasjon og har lidd store tap. I kampene mot den 18. divisjonen sto det 1 finne mot 70 russere, sier Havas korrespondent.

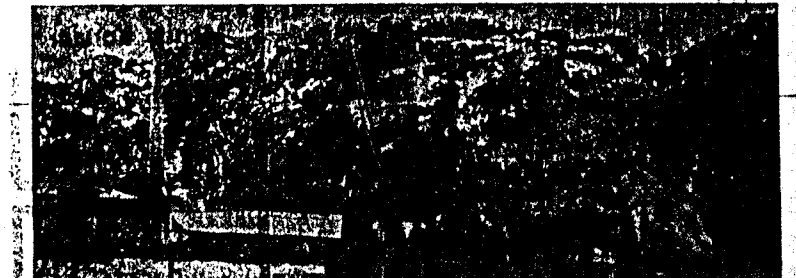
På Karelske neset har kampene stillet noe av, og en regner nå med at russerne tar en pause for å gi soldatene i første linje

Det haster!

Fra London meld presentant for Finn talt at de finske troj vanskeliggjøres av krigsmateriell. Det skal reddes, er øyeblikk at sympati og venner ler må vikt plasser ger, d. v. s. folk, finisjonen.

Angrep fra R sleder.

Finsk telegra...

En gruppe mennesker, muligens soldater eller sivile, i et utendørs miljø.